

200246 - AABS - Àlgebra Abstracta

Unitat responsable: 200 - FME - Facultat de Matemàtiques i Estadística
Unitat que imparteix: 749 - MAT - Departament de Matemàtiques
Curs: 2019
Titulació: GRAU EN MATEMÀTIQUES (Pla 2009). (Unitat docent Optativa)
Crèdits ECTS: 3 Idiomes docència: Català

Professorat

Responsable: JOSE BURILLO PUIG
Altres: Primer quadrimestre:
JOSE BURILLO PUIG - M-A
ENRIC VENTURA CAPELL - M-A

Capacitats prèvies

Uns mínims conceptes d'àlgebra, estructures, subestructures, homomorfismes. Les capacitats apreses a les assignatures de Fonaments de la Matemàtica i Estructures Algebraiques són perfectament adequades.

Requisits

Encara que no seria estrictament necessari, és molt recomanable haver cursat prèviament l'assignatura d'Estructures Algebraiques.

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:

GM-CE2. CE-2. Resoldre problemes de Matemàtiques, mitjançant habilitats de càlcul bàsic i d'altres, tot planificant-ne la resolució en funció de les eines de què es disposi i de les restriccions de temps i recursos.

GM-CE4. CE-4. Desenvolupar programes informàtics que resolguin problemes matemàtics, tot fent servir per a cada cas l'entorn computacional escaient.

GM-CE6. Tenir capacitat per a resoldre problemes d'àmbit acadèmic, tècnic, de les finances o social, mitjançant mètodes matemàtics.

Genèriques:

GM-CB5. Haver desenvolupat les habilitats d'aprenentatge que són necessàries per poder emprendre, amb un grau alt d'autonomia, estudis multidisciplinaris en disciplines científiques en què les Matemàtiques tenen un paper significatiu.

GM-CG1. CG-1. Comprendre i emprar el llenguatge matemàtic. Adquirir la capacitat d'enunciar propietats en diversos camps de la Matemàtica, de construir argumentacions, d'elaborar càlculs i de transmetre els coneixements matemàtics adquirits.

GM-CB4. CB-4. Ser capaç de transmetre conclusions, així com els coneixements i fonaments que les sustenten, tant a un públic especialitzat com al que no ho és, de manera clara i sense ambigüitats.

GM-CG2. CG-2. Conèixer demostracions rigoroses d'alguns teoremes clàssics en diferents àrees de la Matemàtica.

GM-CG3. CG-3. Assimilar la definició d'un nou objecte matemàtic en termes d'altres ja coneguts i ser capaç de fer servir aquest objecte en contextos diferents.

GM-CG4. CG-4. Saber abstroure les propietats estructurals (dels objectes matemàtics, de la realitat observada i d'altres àmbits), distingint-les de les que només són ocasionals. Poder comprovar-les amb demostracions o refutar-les mitjançant contraexemples, així com identificar errors en els raonaments incorrectes.

GM-CG6. CG-6. Detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per a ampliar aquest coneixement.

Transversals:

200246 - AABS - Àlgebra Abstracta

04 COE. COMUNICACIÓ EFICAÇ ORAL I ESCRITA: Comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge, de l'elaboració del pensament i de la presa de decisions; participar en debats sobre temes de la pròpia especialitat.

07 AAT. APRENTATGE AUTÒNOM: Detectar mancances en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

Metodologies docents

Dues hores setmanals de teoria i problemes combinats. Hi haurà problemes per entregar i corregir.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Com a continuació de l'assignatura d'Estructures Algebraiques, on s'introdueixen els grups i s'estudien els grups finits, aquí s'estudien els grups infinits mitjançant l'eina fonamental, que són les presentacions. Es defineix el concepte de presentació, generadors i relacions, com trobar-les per a un grup donat, i els exemples més bàsics, tant per grups finits com infinits. Finalment, es defineixen els diferents tipus de productes de grups i es calculen les seves presentacions. A la segona part del curs, s'estudien els subgrups del grup lliure mitjançant ls grafs de Stallings

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 75h	Hores grup gran:	15h	20.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	15h	20.00%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	45h	60.00%

200246 - AABS - Àlgebra Abstracta

Continguts

<p>Grups</p>	<p>Dedicació: 10h</p> <p>Grup gran/Teoria: 2h Grup mitjà/Pràctiques: 2h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció: Grups, subgrups, subgrups normals, classes laterals.</p> <p>Objectius específics: Introducció als grups i la seva estructura, amb els primers conceptes elementals. El concepte clau de subgrup normal i les classes laterals.</p>	
<p>Grups lliures</p>	<p>Dedicació: 15h</p> <p>Grup gran/Teoria: 3h Grup mitjà/Pràctiques: 3h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció: Grups lliures i la seva propietat universal. Existència. Paraules reduïdes, existència i unicitat.</p> <p>Objectius específics: Entendre el grup lliure com a grup bàsic del qual tot altre grup és quocient. Demostrar que el grup lliure existeix. Definir les paraules reduïdes i demostrar que estan en bijecció amb els elements.</p>	
<p>Presentacions</p>	<p>Dedicació: 15h</p> <p>Grup gran/Teoria: 3h Grup mitjà/Pràctiques: 3h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció: Presentacions. Generadors. Clausura normal. Relacions. Presentacions dels grups més comuns.</p> <p>Objectius específics: Estudi detallat de la presentació com a eina fonamental per l'estudi dels grups infinits. Sistemes de generadors d'un grup. La clausura normal d'un subconjunt, subgrup de relacions. Presentacions dels grups més habituals: simètrics, diedrals, abelians lliures, lliures, nilpotents, grups de trenes.</p>	

200246 - AABS - Àlgebra Abstracta

Subgrups del grup lliure

Dedicació: 35h

Grup gran/Teoria: 7h

Grup mitjà/Pràctiques: 7h

Aprentatge autònom: 21h

Descripció:

Estudi dels subgrups del grup lliure en base als grafs de Stallings. Bijecció entre subgrups i grafs. Resolució del problema de la paraula i del membership problem. Subgrups d'índex finit. Core grafs. Qüestions algorísmiques sobre el grup lliure.

Sistema de qualificació

Els problemes presentats seran avaluats, així com un procés d'avaluació final, bé un treball relacionat amb l'assignatura o bé un examen.

Bibliografia

Bàsica:

Bogopolskij, Oleg Vladimirovic. Introduction to group theory. Zürich: European Mathematical Society, cop. 2008. ISBN 9783037190418.

Lyndon, Roger C; Schupp, Paul E. Combinatorial group theory. Berlin: Springer, 1977. ISBN 9783540411581.